

Til:
Fra:
Dato:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
HLF (Hørselshemmedes Landsforbund)
14.10.2019

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med 67 500 medlemmer. 14,5 % av Norges befolkning over 20 år¹ har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. En del av disse har behov for omfattende rehabilitering, mens andre trenger tilrettelegging, hjelpemidler og kunnskap i å mestre sin hverdag. Gruppen av hørselshemmede er mangfoldig og stadig flere rammes av hørselsnedsettelse. Anslag viser at det i 2020 vil være om lag en million nordmenn som vil ha en hørselsutfordring².

Høring - Endringer i forskrift til lov om statens ansatte mv. (statsansatteloven)

HLF syntes det er positivt at regjeringen tar fatt i arbeidet med inkluderingsdugnaden og kommer med flere konkrete tiltak for et mer inkluderende arbeidsliv. Dette er et viktig arbeid for å få flere som kan jobbe inn i arbeidslivet og støtte de som allerede er i jobb slik at de ikke faller ut.

Status i dag er at hørselshemmede sliter mer enn andre i arbeidslivet grunnet manglende tilrettelegging og at mange allerede har falt ut. I HLFs medlemsundersøkelse fra 2019 oppgir hele 66% av de med en sterk hørselshemming at de er uføre. Sannsynligheten for arbeidsløshet, førtids- og uførepensjonering øker i takt med hørselstapet. En person med hørselstap er også mer psykisk utmattet etter endt arbeidsdag enn andre.

Forutsigbarhet, trygghet, tilrettelegging (både av selve arbeidsplassen og arbeidsoppgaver), tilgang på hjelpemidler og samt rehabilitering og mestring, er viktige faktorer for arbeidsdeltakelse for hørselshemmede. I tillegg er forebyggingsperspektivet og tidlig innsats viktig.

Kun 27% av de som ble spurt i HLFs undersøkelse opplever at de har en arbeidsplass som er godt egnet for hørselshemmede. Med bedre tilrettelegging mener også 20% at de kunne jobbet mer. I 2019 gjennomførte HLF også en undersøkelse blant arbeidsgivere. Resultatet er nedslående. Kun 3 av 10 ledere oppgir at bedriften deres er tilpasset hørselshemmede. Noe enda mer oppsiktsvekkende er at nesten 40% av de spurte ikke ønsker å ansette et menneske med nedsatt hørsel.

Blant HLFs medlemmer som fortsatt er studenter svarer halvparten at de er bekymret for om de får en jobb når de er ferdige og at de er redd for å være en belastning for arbeidsgiver og kolleger.

Slik kan vi ikke ha det og det er derfor HLF mener arbeidet med inkluderingsdugnaden må ha høy prioritet hos Regjeringen.

Sidestilling av funksjonshemmede og personer med hull i CV-en

HLF mener statsansatteloven slik den er i dag - hvor personer med nedsatt funksjonsevne har rett til positiv særbehandling er viktig. Loven er en del av arbeidet med for å få et mer likestilt samfunn og har sin forankring i likestillings- og diskrimineringslovens § 11. HLF mener det å utvide loven til også å omfatte personer med hull i CV-en ikke er riktig. Arbeidssøkere som defineres som «personer med hull i CV-en» er vid, selv etter avgrensningen som departementet foreslår. Det å ha kun hull i CV-en

¹ Engdahl B, Tambs K, Borchgrevink HM, Hoffman HJ. Screened and unscreened hearing threshold levels for the adult population: Results from the Nord-Trøndelag Hearing Loss Study. *Int J Audiol.* 2005; 44, 213-230.

http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25,6102&MainContent_6263=6496:0:25,6109&Content_6496=6178:50246:25,6109:0:6562:14:::0:0

² Hearing impairment among adults (HIA). Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, Sintef – a report of a joint project, 2001

ikke inngår i diskrimineringsgrunnlaget i likestillings- og diskrimineringsloven. Den positive særbehandlingen funksjonshemmede kan dra fordel av gjennom lovverket, oppveier på ingen måte de barrierer de kan møte når de søker jobb og ellers i arbeidslivet. For å få en slik forskriftsfestet fordel som arbeidssøker, mener HLF at man samtidig må inngå i et av diskrimineringsgrunnlagene som er hjemlet i forskriften.

HLF støtter forslaget om å innlemme personer med hull i CV-en i traineeordningen, samt at det for en person som har gjennomført traineeprogram etter § 5 andre ledd i samme virksomhet og som er kvalifisert for stillingen, kan det gjøres unntak for kravet om offentlig utlysning i statsansattloven § 4.

Lønnstilskudd er et positivt tiltak for å få hørselshemmede til å stå i arbeid eller komme inn i arbeidslivet, og mener at det må satses mer på dette. HLF mener videre at det departementet må utrede hvordan man kan øke antall lønnstilskudd i staten, for å sikre flere yrkesaktive funksjonshemmede, Utredningen må ikke kun knyttes til unntak fra utlysningssplikten knyttet til faste ordinære stillinger.

Strengere etterlevelsen av Statsansattloven §4

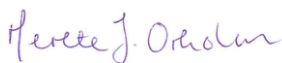
HLF er positive til dagens formulering av Statsansattloven hvor personer med nedsatt funksjonsevne kan bli moderat kvotert inn i stillinger de er kvalifisert for. Men på bakgrunn av mange erfaringer fra medlemmer som opplever å ikke bli innkalt til intervju når de opplyser i søknaden at de har nedsatt hørsel, så mener vi at loven må håndheves strengere.

HLF er enig i regjeringens forslag om at hver organisasjon må dokumentere at minst en person med nedsatt funksjonsevne innkalles til intervju i sin årsrapport. Hvis en organisasjon unnlater å følge loven må det være et organ som har ressuser og vilje til å iverksette sanksjoner.

Merknader:

- 1. HLF er uenig i at søkere med hull i CV-en, uten å inngå i et av diskrimineringsgrunnlagene som er hjemlet i forskriften, gis mulighet til positiv særbehandling knyttet til intervju og ved ansettelse.**
- 2. HLF er enig i at personer med hull i CV-en skal inkluderes i traineeordningen i staten.**
- 3. HLF er enig i at det må bli lettere å bli ansatt i fast stilling i staten for deltagere som har gjennomført traineeprogram.**
- 4. HLF mener departementet må utrede hvordan lønnstilskuddstiltak i statlige virksomheter kan økes, også uten krav til offentlig utlysning og utredningen må ikke kobles unntakt til faste ledige stillinger.**

Takk for at vi får komme med våre innspill. Lykke til videre med arbeidet.



Merete J. Orholm

Politisk Sjef



Niklas Didrik Hellum

Interessepolitisk rådgiver

